

Papel locopyaya Pablo tepyaca Corinto mo'o tapatja mpes

1 ¹Napj Pablo. Apóstol* way napj, Dios nin tjejyama la veles la p'a jilal jupj mpes. Jos napj velé Jesucristo po'ó. Timoteo já'assa napj lal, jupj cupj qjuis catjam. Nun Dios ts'uyupj Corinto po'ó. Quina pyaquecj nun mpes. Niná papel Dios ts'uyupj pjü way mpes Acaya po'ó. Yupj Dios juts'a'á 'ots'ipj. ²Dios cupj qjuis Papay. Jesucristo cupj qjuis Jepa Püné. Najas yupj 'üsüs way lajay nun mpes. Najas nun ma nujola nsem pjü mpes, yupj ca nin la nusejaya.

Pablo tjüwü'i Dios lal.

³Najas 'üsüs way mvelecz Dios po'ó. Jupj Jesucristo Dios. Jupj Jesucristo Popay. Jesucristo cupj qjuis Jepa Püné. Dios nin p'iyá cupj qjuis Papay wa. Malala qjuesé palá na, jupj qjuis capj p'ya'sa. Malala qjuesé palá na, cupj ma qjuiyola jupj 'üsüs la qjuisiji mpes. ⁴Malala qjuesé palá na, jupj lovin nin liji ma qjuiyola. Jupj jos nin p'iyá la mijicj la p'a jilal, malala se palá na, mpes nin liji jupj cupj qjuis lal. Nin p'iyá polel lijicj yupj mpes, Dios la qjuis tjihi jinwá. ⁵Gente pasal malala la tajay Cristo lal. Mpes nin p'iyá gente pasal malala lajay wa cupj qjuijal, cupj Cristo juts'a'á mpes. Newa nin, Dios 'üsüs la qjuisiji ne ma qjuiyola cupj, cupj Cristo juts'a'á mpes. Nin mpes pajal 'üsüs pyatjaquecj cupj. ⁶T'üç! way malala qjuesé palá. Dios jos cupj 'üçj polel la nusijicj ne nun ma nujola nsem malala nu pyala na; nin mpes nin qjuesé palá. Nun jilal tjevelecz na Jesucristo po'ó, malala qjuis tepyala. Mop'in 'üsüs nu tepyala nun; Dios la tjihi nun 'üçj ca

mpatjaqué jupj lal, nin nu tepyala. T'üç' way Dios nin liji ma qjuiyola. Dios jos nin p'iyá la mijicj nun mpes; nin mpes nin qjuesé palá. Mpes malala nu pyala na, malala qjuis tepyala jinwá, nun ma nujola nsem. ⁷T'üç' way gente malala lajay cupj qjuilal. Selecj nin p'iyá lajay nun jilal. Newa ma qjuiyola Dios 'üsüs la qjuisiji mpes. Selecj nin p'iyá liji nun jilal, ne ma nujola nun.

⁸Natjampan, qjuisas nun jus nlayé gente malala la tjajay cupj qjUILAL Asia po'ló. Pasal malala la tjajay cupj qjUILAL, ne lovin pasal qjuiyólatSJA ncupj. QjuiyólatSJA nca'lequecJ ca. ⁹QjuiyólatSJA ca qjuis mü'ü'nacj. Dios jostsja cupj ca la monacj jupj qjuis capj mp'a'sas, mpes jupj jostsja nin qjuiyólatSJA cupj. Dios jostsja cupj jus nlayecj cupj ma polel qjuis capj p'ya'sacj cupj p'iyá. T'üç' way Dios 'üç' polel sin müjünsüs tecya'liñ, jis la püt'üs niswá. Jupj 'üç' qjuis capj p'ya'sa. ¹⁰La p'a wa pasal malala quelel la qjuis tjajay. Quelel ja'ünantsja cupj. Mop'in Dios 'üsüs la tiji, mpes ma polel qjuis tjü'ünan. Dios newa 'üsüs la mijis wa, mpes ca ma polel qjuis mü'ü'nacj yupj. Selecj Dios lovin ca qjuis capj mp'a'sas ne yupj lovin ma polel qjuis mü'ü'nacj. ¹¹Qjuisas nun qjuis capj p'o'sá wa. La tjomoná Dios lal cupj mpes. PülÜçj la tjomon na, pülÜçj ca mwi'iñ Dios lal, 'üsüs la qjuis tiji mpes.

La miyá Pablo ma polel jámatsja Corinto nt'a.

¹²'Üsüs way la tijicj nosis casá. 'Üsüs la tijicj Dios jostsja jin. Ninana Dios jos, ninana p'in quelel la tijicjtsja. Nin la tijicj nun jilal. Pyonec t'üç' way nin la tijicj. Mpes pasal 'üç' qjuisas. Ma la tijicj cupj p'iyá qjuiyólatSJA jin. Dios qjuis capj tjem'ya'sa. Pasal 'üsüs la tiji cupj mpes. ¹³Cupj papel tepyaquecJ, 'üç' polel mo'o welé nun. 'Üç' polel nusin 'yüsa. Tsjan pajal costa way ma tepyaquecJ nun mpes. Nun jus nlayetsja tsjicj way p'in cupj qjuisin po'ló. Najas nun jus nlayé pjü way cupj qjuisin po'ló. ¹⁴Mpes 'üç' nujisas nsem cupj mpes Jesucristo niswa tjac' na, cupj qjuis Jepa Püné. T'üç' way cupj 'üç' qjuisas nsem nun mpes.

¹⁵⁻¹⁶Napj nólatsja nun 'üç' nujisas nsem cupj mpes. Mpes Macedonia nt'a tjacuwis na, quelel jumtsja nun nt'a. Macedonia mpe jum na, quelel jumtsja nun nt'a. Ma ca nin nsem. Po quina más 'üç' ma jum nun nt'a niswá. Najastsja wa nun ca ma 'ayá napj lal, mpes 'üç' polel jumtsja Judea nt'a. Mpes t'üç' way la miyá quelel jumtsja nun nt'a la veles Dios tjevele jin.

¹⁷Newa nin, la miyá ma polel jum nun nt'a. ¿Ncu topóné napj ma nólatsja ne'aj la winin? ¿Ncu nujola napj najas p'in nin lejay? ¿Ncu

nujola napj ma quelel t'üç' lejay napj velé jin? ¹⁸Dios lovin nin liji jupj tjevele jin. Nin p'iýá, po quelel lijicj cupj tjevelecj jin. ¹⁹Nun jis walap'a a tjevelecj Dios Jatjam po'ó, Jesucristo jupj. Napj nin tjevelé nun jilal. Silvano nin tjevele wa. Timoteo 'ots'ipj. Jesucristo tjevele na nin la mijis, la p'a mpes tulucj quelel líjitsja jupj. Lovin po la tjiji jupj tjevele jin. ²⁰Dios pü'lüçj way tjevele tsjan la mijis. Pjü nin liji jin tjevelá, Jesucristo mpes. Jesucristo mpes velecj niná po t'üç' way. Niná velecj na, 'üsüs nin velecj Dios po'ó. ²¹T'üç' way cupj ca lovin Cristo cus ncoöcocj, nun so coöcô wa. Dios nin liji. Dios qjuis tje'yaya jupj Cjües, nin polel lijicj Dios jos jin, jupj Cjües mpes. ²²Cupj lovin Dios juts'a á nsem, jupj la tjiji. Qjuis tje'yaya jupj Cjües, jupj pü'lü quinam qjuisas mo'ó. Mpес selecj nin la mijis cupj mpes jin tjevelá.

²³Nun ma la tjüjitsja Dios jostsja jin. Mop'in ma quelel nucopj tyültsga. Mpес ma tjuм niswá nun nt'a. Dios selé t'üç' way velé, najas jupj nun jis wala vele t'üç' way nin velé. ²⁴Najas ma nujola nsem cupj nin qjuisas nun jis jepapan nsem cupj. Nin tulucj. Ma nu jyü'tüçj nun mponé ca Dios tjevele jin. Cupj selecj nun po poné nasa Dios tjevelá. Nin quelel la nusijicj nun 'üçj nujisas nsem la p'in.

2 ¹Napj po quelel veletsja nun jilal. Newa najastsja ma 'aplilila nu mpalas napj velé mpes. Mpес nólatsja más 'üçj ma jum nun nt'a niswá. ²Nun 'aplilila na, ćpjacj lal 'üçj najas ca mpalas? Nun 'aplilila na, ma polel lojí napj 'üçj najas nsem. ³Mpес quina nun solejé tsjan mpes napj tepyac nun mpes. Najastsja lovin ma la müjí quinam lojitsjé. Mpес ne'aj jum na, ma ca 'aplilila nsem napj nun mpes. 'Üçj najas nsem nin lojí, más 'üçj. Napj selé nun 'üçj jisas wa ca nsem napj 'üçj najas na. ⁴Nun mpes tepyac na, pasal nólatsja nun la tjüjitsja mpes. Pasal 'aplilatsja napj. La tipiyú napj. Ma najastsja 'aplilila nsem nun napj tepyac mpes. Napj najastsja nun jus nlayé napj po quelel la nusejay.

**Yom malala la tjiji popay jats'om lal, ma
nujola t'as quinam la tjijá.**

⁵T'üç' way nun 'aplilila nu tepyala, yom malala la tjiji mpes ne'aj. Napj 'aplilila ntepalá wa jupj mpes, mop'in nun pjü way más 'aplilila nu tepyala napj lal. Nepénowa pasal 'aplilila jis tepyala, nepénowa 'ots'ots' way. Ma quelel pü'lüçj velé quinam jupj la tjiji mpes. ⁶Nun 'a mulú nasa t'üç' cus tüllü. T'üç' quinam. Ma cus ntüllü quinam. ⁷Quina najas nun ca perdonar la müjí jupj. Najas jupj 'üçj jos nsem la müjí nun. Ma nin lojí, jupj más 'aplilila nsem ca nacj, lovin ma polel tsjí'

la mijis niswá ca nacj Dios mpes. ⁸Mpes po najas nun wola welé nun quelel lojí jupj custjay.

⁹Napj quelel jus nleytsja ncu la müjí napj tepyac jin; nin mpes wa tepyac nun mpes. Napj quelel jus nleytsja ncu la müjí pjü way napj tepyac jin. ¹⁰Nun perdonar lojí na nun popa pjaní, malala la tjiji mpes, napj perdonar lejay wa jupj la tjijá. Jupj malala la tjiji ne'aj, napj lal la tjiji tulucj. Mop'in nin, napj perdonar la tjejay quinam jupj la tjiji mpes. Najas 'üsüs nu pyala, mpes perdonar la tjejay jupj. Cristo selé napj perdonar la tjejay jupj la tjijá. ¹¹Ma qjuiyola na, 'üsüs, ne ma nin lijicj Satanás* jos jin. Satanás jos nun newa su tülű jupj. Satanás jos jupj ma tsji' liji niswá Dios mpes. Cupj selecj Satanás quelel lijá; malala quelel liji.

**Pablo Troas mo'o tüpü'ü na, pasal
jólatsja yupj mpes Corinto po'ó.**

¹²Napj tjum Troas nt'a la veles yupj jis walap'a'á; tjevelé tsjan niná Jesucristo 'üsüs la tjiji gente mpes. Yupj po quelel pjyacaätsja niná; qjuis Jepa Jesucristo nin la tjiji 'üsüs tjepjyacañ yupj. ¹³Mop'in napj ma jus tjinyuc Tito ne'aj, jupj ne napj natjam Cristo mpes; nin mpes pasal nólatsja. Po najastsja jupj nawala mveles ncu 'üçj potjaquetsja nun. Mples napj tjevelé nasa jum; Macedonia po'o tjacuwis.

Lovin nin pyala Dios jos jin, Cristo mpes.

¹⁴Lovin pasal wüi'is Dios lal. Jupj qjuisin jyama tsji' lijicj jupj mpes. Pjü nin pyala jupj jos jin, Cristo mpes. Jun ta'á gente sin 'yüsa jupj po'ó cupj velecj mpes; Dios mpes nin pyala. Niná yupj sin 'yüsa Cristo po'ó, perfume jinwá, pajal 'üsüs cjumsu jinwá; pajal 'üsüs niná. ¹⁵Cupj nin velecj la p'a jilal Cristo po'ó. Japon nepenowá, mpes ca mpatjam Dios lal. Nepénowa ma japon, ne pajal malala jis mpalas tecya'líiñ na. Cupj velecj perfume jinwá Dios lal. Perfume 'üsüs cjumsu, cupj velecj 'üsüs way wa. ¹⁶Nepénowa ne'aj jil 'awa püné nt'a. Cupj velecj malala cjumsu jinwá yupj jilal. Ma jisas cupj velecj. Nca'líiñ ca yupj. Mop'in la p'a ne'aj jil Dios nt'a. Cupj velecj 'üsüs cjumsu jinwá yupj jilal. Po jisas cupj velecj. Ca mpatjam yupj. Nun jilal velé pjacj niná Dios jos 'üçj tsji' lajay jupj mpes. ¹⁷T'üçj way pülcj nin javelepj Dios vele po'ó. Nepénowa t'emel jisas p'in, ne nin lajay. Cupj yupj jinwá tulucj nin sin 'yüsa lijicj. Cupj Cristo se coñcocj. Qjuisas gente sin 'yüsa t'üçj way p'in. Dios qjuisin tjejyama ne nin lijicj. Dios pjoca cupj velecj.

Dios seyasa tjevele, niná Pablo tjevele la p'a jilal.

3 ¹Ca nacj nun popa nepénowa yola cupj qjuisas nun 'üsüs welé cupj po'ó, ne nin mpes nin velé napj. Nin tulucj. T'üç! way la p'a nun nt'a jil nusin 'yüsa lajay mpes. Jil na papel jat' la p'a tapac. Papel niná nin vele 'üsüs way yupj. Cupj ma qjuisas papel t'yacj nun nt'a. Nun mpe leque na, ma qjuisas wa nun papel poqué cupj mpes. ²Nun papel jinwá, cupj t'yacj jinwá. Cupj selecj t'üç! way niná. Pjü way nujus januc. Yupj salejepj nusin tji'yüsa la tjijicj cupj. Januc nin lojí wa quinam, nin lojí nusin tji'yüsa la tjijicj mpes. Mpes yupj jus nlay 'üsüs la tjijicj nun jilal. ³Gente nujus januc nin lojí, mpes jus nlay nin la tjijicj nun jilal. Mpes nun papel jinwá, nun papel Cristo tepyaca jinwá. Tinta mpes tulucj tepyaca. Pe t'em casá tulucj tepyaca. P'a casá la tjiji. Dios Cjües tjemey nujisas mo'ló. Jun 'yüna yupj. Nin mpes 'üsüs quelel lojí quinam, yupj la tjiji mpes. Gente ma mo'o javelepj nun lojí mpes; yupj januc nun lojí.

⁴Cupj selecj Dios la tjiji niná, mpes niná velecj. Cristo qjuis capj tjep'ya'sa. ⁵Noypan tulucj cupj. Niná la tjijicj, selecj ma cusapj nin la tjijicj. Nin polel la tjijictsa Dios mpes. ⁶Dios seyasa tjevele. Tjevele gente 'üsüs Dios lal jis mpalas Cristo 'os mpes. Niná polel velecj la p'a jilal, Dios la tjiji. Ma velecj más 'üçj nin lajay pjü way Moisés* tjifyü'tá. Velecj yupj 'üsüs Dios lal jis mpalas, Dios Cjües liji mpes. Gente yola 'üsüs nsem yupj Dios lal, nin lajay na Moisés tjifyü'tá. Mop'in ma polel lajay pjü tjifyü'tá. Quina gente polel mpatjam Dios lal, Dios Cjües nin liji mpes.

⁷Püna Dios tepyaca pe t'em casá tsjan niná yupj jostsja israelpan* lajay. Niná Moisés* jis tje'yaya israelpan mpes. Yupj yólatsja 'üsüs nsem yupj Dios lal nin la tajay na yupj tjifyü'tá. Mop'in ma polel la tajay pjü way yupj tjifyü'tá. Ma polel pátjatsja Dios lal, niná la tajay mpes. Moisés niná jis tje'yaya na israelpan mpes, yupj wola po'ó pasal jas jawtsja. Jaw cyawájatsja, newa la p'a wa ma polel sa nuctsja custjay yupj wola po'ó. Dios lal tjá'asatsja, Dios pasal jas jaw yupj, mpes wa Moisés wola jas jaw tepyala. Nin mpes pasal 'üsüs waytsja Moisés tje'yayá yupj mpes. ⁸Quina velecj más 'üsüs; velecj Dios Cjües nin liji quinam gente jilal. Niná más 'üsüs way Moisés tje'yaya lal. ⁹Pasal 'üsüs waytsja Moisés tjevelá. Gente yólatsja 'üsüs nsem yupj Dios lal nin la tajaytsja na Moisés tjevelá. Newa ma polel la tajay pjü tjevelá. Quina gente 'üsüs Dios lal se palá, Dios Cjües nin liji. Niná nin velecj

gente jis lal, niná más 'üsüs way Moisés tjevele lal. ¹⁰T'üç' way pasal 'üsüs waytsja Moisés tjevelá. Pero velecj yupj tjevelá 'ots'ots' way 'üsüs; quina velecj más 'üsüs way. Pasal 'üsüs way Dios Cjües nin liji mpes. ¹¹'Üsüs waytsja Moisés tjevelá, mop'in 'üçj gente ma lajay quinam pjü tjevelá. 'Üçj ma nin lajay quinam, Dios Cjües liji mpes. Po quina gente 'üsüs se palá Dios lal, yupj Cjües nin liji. Lovin ca nin la mijis. Mpes niná pasal 'üsüs way.

¹²Selecj Dios Cjües nin liji 'üsüs way, selecj lovin ca la mijis niná. Mpes niná po nin velecj la p'a jilal. Ma lecj jeyacj velecj ne nin. ¹³Ma lijicj Moisés* jin. Moisés pülül lal wola tipi'tje, mpes israelpan* ma polel wola jus tjunuc. Jostsja yupj ma januctsja wola jas jaw cyawájatsja. Nin tulucj cupj qjuis lal. Ninana velecj, 'üsüs ca nsem lovin. Qjuis wala po'o polel yus januc lovin; newa velecj yupj jilal. ¹⁴Israelpan ma quelel sin 'yúsatsja Moisés tjevelá. Mpes ma polel sin 'yúsatsja, la tjiji Dios. Israelpan mo'o javelepj custjay Dios Popel, Moisés tepyaca p'iyá, mop'in ma sin 'yüsa custjay Dios jos jinwá. Pülül jis wala po'o japwijitj jinwá. Mpes ma polel januc jinwá, ma polel sin 'yüsa Dios Popel. Cristo la tjiji japon na, Cristo t'e'enca pülül niná, ne 'üçj sin 'yüsa quinam Dios jos jin.

¹⁵Newa pülcj ma japon Cristo la tjijá. Mpes ma sin 'yüsa custjay mo'o javelepj na Moisés* tepyacá. Pülül jis wala po'o japwijitj jinwá custjay. ¹⁶Yupj sin popa pjaní jos na qjuis Jepa Dios, Dios pülül niná t'le'enca jinwá liji. ¹⁷Qjuis Jepa Püné, Dios Cjües yupj. Dios Cjües mpes, 'üçj gente ma lajay quinam pjü Moisés tjevelá. Quina yupj 'üsüs se palá Dios lal, yupj Cjües nin liji.

¹⁸Gente espejo januc na, 'üsüs yus januc. Nin p'iyá, gente yus januc na Dios ts'uyupj jilal, 'üsüs januc qjuis Jepa Jesucristo püné way yupj. Dios ts'uyupj jis wala po'o pülül cjuwá jinwá yupj. Jepa Püné tsjay 'üsüs way la qjuisiji, mpes lovin más 'üsüs qjuiyola yupj jinwá, tsjay püné way yupj. Qjuis Jepa Püné Dios Cjües yupj.

'Üsüs polel lajay, Dios liji mpes la p'in.

4 ¹Cupj tsjay malálatsja, mop'in Dios tsjay 'üsüs way la tjiji cupj mpes. Qjuisin tjejyama la veles la p'a jilal, velecj yupj 'üsüs polel nsem Dios lal, yupj Cjües liji mpes. Mpes ma 'aplilila qjuesé palá gente ma jisas na cupj velecj. Lovin nin velecj Dios jos jin. ²Gente la p'a wa jil wa nun nt'a, jisas nun poné yupj javelepj jin. Yupj nepénowa ma t'üç' way javelepj. Javelepj nin javelepj Dios tjevele po'o, newa ma

t'üc' way javelepj Dios tjevele po'ó. Gente ma salejepj la tsuwil yupj. Mop'in ma la mijicj ca cupj yupj jinwá. Cupj t'üc' way p'in velecj. Cupj qjuiyola nun pjü witjacj jus nlayé t'üc' way velecj. Dios pjoca cupj velecj jin.

³Nepénowa ma sin 'yüsa cupj velecj jin. Cupj velecj tsjan niná Jesucristo 'üsüs la tjiji gente mpes. Pülül jis wala po'o japwijitj jinwá, ne ma polel januc, ma polel sin 'yüsa. Pülcj nca'liiñ ca; yupj ma sin 'yüsa cupj velecj jin, ne nin. ⁴Ma japon, ma polel sin 'yüsa niná cupj velecj Cristo po'ó. Cupj velecj tsjan niná Cristo pajal 'üsüs la tjiji yupj mpes. Cristo mpes qjuisin 'yüsa Dios po'ó. Yuwal yupj. Diablo* la tjiji Jesucristo lal ma japon ma polel sin 'yüsa. Diablo nosis casá patja jis dios, yupj lajay jupj jos jin. ⁵Ma nin velecj cupj p'iyá po'ó. Cupj velecj Jesucristo Jepa Püné. Velecj cupj jupj jomozopan, ca nun 'üsüs cüpalas. Jesús jos nin lijicj. ⁶Dios nosis la tjiji na, tjevele: "Püste nt'a majawaques ca". Cristo ma qjuisastsja na, püstetsja jinwá qjuisas mo'ó. Dios jaw jinwá, ne tjejyawca jinwá quinam qjuisas mo'ó. Mpes qjuisin tji'yüsa la tjiji tsjay püné way jupj. Cristo po'o qjuisin tji'yüsa mpes selecj niná.

⁷Tsjay 'üsüs way niná cupj qjuisin tji'yüsa Dios po'ó. Tsjo'oy 'amá p'in jinwá cupj, malala 'in. Cupj qjuisin 'yüsa p'in pajal 'üsüs. Mpes pajal 'üsüs lijicj na Dios mpes, gente sin 'yüsa cupj p'iyá ma nin lijicj. Yupj jus nlay Dios nin liji, jupj tsjay püné way mpes. ⁸La pülcj tsjay malala qjuesé palá. Newa ma qjuiyola cupj. Nenýawa ma selecj tsjan más 'üsüs way la mijicj. Mop'in nin, selecj Dios ca qjuisin mü'lüsüs la mijicj. ⁹Gente tsjay malala lajay cupj qjuilal. Newa nin, Dios lovin qjuis capj cyoñca, qjuis capj lo p'acj. Yupj qjuisin tjojotj. Mop'in ma polel qjuis tjiü'ünantsja. ¹⁰Gente lovin po quelel ja'ünantsja Jesús. Nin p'iyá quelel lajay cupj qjuilal. Mop'in gente jus nlay ma polel qjuesé ja'ünan Jesús liji mpes, Jesús jun 'yüna mpes. ¹¹T'üc' way nyucunucj, mop'in la p'a wa lovin quelel qjuesé ja'ünan, cupj Jesús juts'a'a mpes. Qjuis p'üy nca'liiñ, newa Jesús qjuis capj p'ya'sa; nin mpes gente qjuiyus januc na, yupj sin 'yüsa jun 'yüna jupj. ¹²Cupj Jesús mpes tsji'l ijictsj, nin mpes gente quelel qjuesé ja'ünantsja cupj. Nin tulucj nun lal; nun lovin ca mpatjaqué Dios lal cupj Jesús mpes tsji'l la tjijicj mpes. Nun toponé Jesús po'ó.

¹³Dios Popel vele: "Napj tepyon, mpes napj tjevelé". Nin p'iyá cupj qjuis lal. Cupj pyonecj Dios lal, mpes velecj jupj po'ó. ¹⁴Dios Jesús jas tjiyyünsa niswá, tüpü'ü niswá; Jesús Jepa Püné jupj. Selecj Dios

ca qjuisin müjünsüs wa ncupj, cupj Jesús juts'a'á mpes. Jupj ca qjuis ncunus, nu ncunus wa, jupj nt'a. ¹⁵T'üc' way gente malala la tjajay cupj qjuilal, Jesús mpes tsji' la tjjicj mpes. 'Ucj; ma nin qjuiyola. Nun nin topónē cupj tjevelecj jin. Mpes ma qjuiyola yupj malala la tjajay cupj qjuilal. Dios pasal 'üsüs way la tiji gente mpes. La p'a lovin japon niná cupj nin velecj mpes. Mpes más pülcj ca mwi'iñ Dios lal, jupj 'üsüs la tiji mpes. Más pülcj ca sin mü'lüsüs pajal püné Dios.

Pyonecj Dios tjevele jin. Mpes lovin tsji' lijicj jupj mpes.

¹⁶Mpes ma qjuiyola malala qjuesé palá na. Cupj qjuis p'üy nasa cyawaja. Newa nin, cupj qjuis qjues lovin jisas Dios. Yupj lovin más 'üsüs polel tsji' lajaj Dios mpes. Qjuis qjues lovin ma ncawajas ca. ¹⁷T'üc' way malala qjuesé palá. Mop'in tsjicj way p'in nin qjuesé palá; p'a jyawca na p'a casá ca nsem. Tsji' lijicj na Dios mpes, gente malala lajaj cupj qjuilal. Mpes Dios lovin pasal ca 'üsüs la mijis cupj qjuilal. Cupj selecj Dios ca pasal 'üsüs la qjuis mijis, mpes ma qjuiyola gente malala lajaj na cupj qjuilal. ¹⁸Ma qjuiyola malala qjuesé palá quinam. Qjuiyola pasal 'üsüs qjuis mpalas Dios pü'ü nt'a. Malala qjuesé palá quinam, ncawajas ca. 'Üsüs qjuis mpalas Dios pü'ü nt'a, lovin ma ncawajas ca niná.

5 ¹Cupj qjuis p'üy wosis jinwá wama pyatjaquecj. Ncawajas ca, ts'epjel jinwá. Selecj qjuis p'üy seyasa ca nta'acj Dios pü'ü nt'a, jupj qjuis ma'ayas ca. Niná ma ncawajas ca. Dios ca la mijis niná, gente tulucj la mijicj. ²T'üc' way costa way la püt'üs quinam qjuis p'üy po'ó. Pasal malala se palá. Po qjuisas leñ way mpatjaquecj Dios nt'a, qjuisas pasal leñ way qjuis p'üy seyasa ca nta'acj. Qjuisin nqui'pacj jinwá qjuis p'üy seyasa jilal. ³Mpes cupj qjuis qjues qjuisin pjütpjüt' tulucj ca nsem ne'aj. Qjuisin nqui'pacj jinwá nsem qjuis p'üy seyasa mpes. ⁴T'üc' way costa way la püt'üs quinam qjuis p'üy po'ó. Tsjay malala se palá yupj jilal. 'Aplijila cupj. Qjuis p'üy quina tya'acj 'üsüs. Mop'in qjuisas qjuis p'üy seyasa, quelel qjuisin nqui'pacj qjuis p'üy seyasa jilal. Qjuis p'üy quina tya'acj nca'líñ ca. Qjuis p'üy seyasa qjuisas, lovin ma nca'líñ yupj. Qjuis p'üy quina tya'acj ncawajas ca; qjuis p'üy seyasa qjuis la t'as. ⁵Dios la tiji cupj, qjuis p'üy seyasa nta'acj mpes. Mpes selecj jupj ca qjuis ma'ayas cupj qjuis p'üy seyasa. Nasa qjuis tje'yaya jupj Cjües, mpes selecj niná.

⁶Lovin selecj nin ca mpalas. T'üc' way qjuis p'üy pül mpes lyawiquecj quinam. Mpes selecj ma polel si nucucj quinam qjuis Jepa Jesucristo.

⁷Ma polel nyucucj qjuis Jepa Püné já'asa nt'a. Newa pyonecj ca nin qjuis mpalas Dios tjevelá. Mpes lovin tsji' lijicj Dios mpes quinam. ⁸Lovin selecj ca nin mpalas. Mpes más 'üsüs napj lal ni pü'í, mp'üy mpe jum. Mpes 'üçj la püt'üs qjuis Jepa Jesucristo lal. ⁹Mpes lovin qjuisas qjuis Jepa Jesucristo 'üçj jos pü'ü cupj lijicj mpes. Qjuis p'üy pü'l tyalacj na p'in, qjuisas jupj 'üçj jos mpü'üm cupj lijicj mpes. Dios nt'a pyatjaquecj na, qjuisas wa jupj 'üçj jos nsem cupj qjuijal. ¹⁰T'üç' way Cristo wolap'a'a nlüjüquecj cupj pjü witjacj. Jupj ca mveles cupj la tjijicj mpes. Nepénowa 'üsüs la tjajay jis p'üy pü'l po'o jájtatsja na. Mpes Cristo 'üsüs ca jis ma'ayas. Nepénowa malala la tjajay jis p'üy po'o jájtatsja na. Mpes jupj 'üsüs tulucj ca jis ma'ayas.

Cupj Dios jomicapan qjuesé palá Cristo mpes.

¹¹Pasal lecj jeyacj qjuis Jepa Dios polel liji mpes. Mpes po velecj la p'a jilal Dios tjevele jin; qjuisas nin japon yupj. Dios selé nin velecj yupj jilal; qjuisas nin japon yupj, mpes velecj cupj. Najas nun jus nlayé wa niná p'in po quelel lijicj. ¹²Nepénowa yola ca nacj cupj qjuisas nun welé niswá 'üsüs cupj, ne nin mpes nin velecj niná. T'üç' tulucj. Qjuisas nun jus nlayé cupj 'üsüs la tjijicj, nin mpes nin velecj niná. Nepénowa ne'aj patja, jisas yus nucú. Jisas nujola 'üsüs yupj 'üsüs yustapj mpes. Jisas nujola 'üsüs yupj, 'üsüs javelepj mpes. T'üç' way yupj ma jisas 'üsüs nu pyala. Más 'üçj yupj lajay Dios jos jin; ma nin lajay. Nun ca polel mvelé yupj jilal yupj lajay 'üsüs tulucj. Ca polel mvelé yupj jilal 'üsüs lijicj cupj. ¹³Nepénowa tjowelepj ejay pjucj ts'a 'in jinwá, ma 'üsüs qjuiyola, javelepj. Nin javelepj cupj tjevelecj mpes. Newa pjü way nin velecj Dios mpes. La p'a tjowelepj ejay pjucj ts'a 'in jinwá tulucj, 'üsüs qjuiyola, javelepj. Javelepj 'üsüs velecj, 'üsüs sin 'yüsa lijicj. Ninana velecj, nun mpes velecj. Ninana nusin 'yüsa lijicj, nin lijicj nun mpes. ¹⁴Cristo pasal quelel la siji gentá. Cristo quelel la siji, mpes niná p'in quelel velecj yupj jilal lovin. Mpes niná ca sin mü'üsüs wa. Cupj selecj Cristo tepe'e gente pjü way mpes; nin mpes niná quelel velecj yupj jilal. Pjü ma polel pájtatsja Dios lal püna p'in. Quina polel patja jupj lal, Cristo yupj mpes tepe'e mpes. ¹⁵Jupj jostsja janucun witjacj ma la mijicj yupj jisas jin; nin mpes tepe'e jupj pjü mpes. Jupj jos yupj lajay jupj jos jin; jupj p'iyá tepe'e yupj mpes, jas tjiyyünsa, tüpü'ü niswá yupj mpes.

¹⁶Yom malala jin justa wine ca nacj; cjuwá jas tüpwes jupj, püné tulucj jupj. Dios ts'uyupj tulucj malala nyuca yola jupj po'o. Cupj

ma qjuiyola nin quinampa, Dios ts'uyupj tulucj jinwá. Yas nam nin qjuiyólatja Cristo po'ló. Mop'in ma qjuiyola nin quinampa. ¹⁷Gente Cristo sa coñ na, la p'a casá jola quinam. Yupj ma quelel lajaj quinam nawaja'a la tajay jin. Ma quelel yola quinam nawaja'a yólatja jin. La p'a casá quelel lajaj quinam, Dios jos jin. ¹⁸Cupj niná lijicj Dios liji mpes. Cupj jupj jomicapan qjuis tepyala, nin la tjiji jupj Cristo mpes. Dios qjuisin tjejyama la veles la p'a jilal, velecj 'onin lajaj ne yupj Dios jomicapan se palá. ¹⁹Nin jis wala velecj Dios Cristo jas tjejyama lo mas pjü gente mpes. Nin la tjiji mpes yupj 'üçj ca Dios jomicapan nsem. Dios ma jola nsem malala la tajay mpes. Qjuisin tjejyama la veles niná gente jis lal.

²⁰Mpes nin velecj Cristo mpes. Dios qjuisin tjejyama la veles nun jilal. Mpes Dios p'iyá vele nun jilal. Po nujisas t'as Dios jomicapan ca nsem nun. Cristo nin jos. ²¹Cristo lovin ma malala la tjiji. Cupj p'in malala; cupj pjü witjacj la pülicj malala nyuca la tjijicj. Dios cus tyüla Cristá, cupj malala nyuca la tjijicj mpes. Dios 'üsüs, ne cupj 'üsüs jupj lal qjuesé palá, cupj Cristo se coñcocy na.

6 ¹Cupj 'a mulú tsji' lijicj Dios mpes. Dios pasal 'üsüs way la tjiji nun mpes. Mpes nun jis wala velecj ma la müjí quinam püna la tjüjí jinwá. ²Dios Popel vele jupj tjevelá. Tjevele:

"Üsüs quelel la tjejaytsja na gente mpes, tjapjacas jipj lal.

Najas gente jus nlayecj 'üçj mpatjam napj lal. Nin najastsja na, cyapj tjep'yacj."

Dios nin tjevele. Po nusin tjü'üsüs napj pyac. Quina Dios 'üsüs way liji gente mpes. Gente 'üçj jis la patj jupj lal, jupj nin liji quinam.

³Qjuisas gente lovin javelepj ma malala nyuca lijicj. Mpes 'üsüs way lovin lijicj. Mpes pjü ma polel javelepj malala way nin lijicj Dios mpes.

⁴Gente sin 'yüsa t'üçj way tsji' lijicj Dios mpes, nin lijicj mpes. Tsjay malala qjuesé palá. Pjü qjuisas cjuwá. Tsjay malala qjuesé palá, leñ pjacj qjuis capj p'ya'sá. Newa lijicj Dios jos jin. ⁵Gente qjuis süp. Cawilta mo'o qjuis tjo'onsopj. Nenéyawa gente pülicj 'a jis tjimyula, ts'a tji'in cupj qjuilal, yüümüçj tjowelepj cupj qjuilal. Lovin ma ts'i 'inyacj. Pasal yüümüçj tsji' la tjijicj, ne qjuisin napnapj qjuis tepyala. Pülicj way quelel lijicstsja Dios mpes, mpes la pülicj ma tijinaquecj. Nenéyawa cjuwatsja qjuis la las. ⁶Mop'in ma malala nyuca qjuiyólatja. Selectsja Dios qjuisin tji'yüsa la tjiji. Ma ts'i tji'inyacj la p'a jilal. 'Üsüs la tjijicj la p'a jilal.

Dios Cjües jos jin la tjijicstsja. Po quelel lis tjijicstsja la p'a. ⁷T'üçj way tjevelectsja. Pajal 'üsüs polel la tjijicstsja, Dios püné mpes, jupj

qjuis capj tjep'ya'sa mpes. Newa 'üsüstsja cupj Dios lal, jupj nin la qjuis tjiijí mpes. Nin mpes 'üçj le palanaçj diablo* lal. 'Üçj lijicj jupj malala la tjiijá. Diablo ma polel liji cupj malala la mijicj. ⁸Nenéyawa gente 'üsüs yola cupj po'ó. Nenéyawa gente malala yola cupj po'ó. Nenéyawa gente malala javelepj cupj po'ó. Nenéyawa gente 'üsüs javelepj cupj po'ó. Nepénowa javelepj ma t'üç' way velecj cupj Dios mpes. Mop'in t'üç' way velecj. ⁹Pülicj ma pjyacañ cupj qjuilal, yola noypan tulucj cupj. Newa nin, pjü way salejepj pjacj cupj. Nepénowa javelepj leñi way nca'lequecj ca. Newa nin, pasal nyucunucj cupj. La p'a qjuis capj tül. Newa ma polel qjuis tjiü'nán. ¹⁰T'üç' way nenéyawa cupj 'aplilila qjuesé palá. Newa pasal 'üçj qjuisas Cristo mpes. Cupj cjuwá t'emel. Mop'in pülicj 'üsüs Dios lal jis tepyala quinam, cupj la tjiijicj mpes. Mpes yupj pasal ca pülicj nta'acj Dios nt'a. Niná más 'üsüs t'emel lal. Cupj jas tüpwes cjuwá. Mop'in nin, pjü Dios juts'a'a, jupj qjuesé 'aya pjü qjuisas.

¹¹Qjuis catjampan, nasa pülicj tjevelecj nun jilal cupj po'ó. Más pülicj tjevelecj nun jilal la p'a jilal tjevelecj lal. Cupj pasal quelel la nusijicj, mpes nin tjevelecj nun jilal. ¹²Cupj ma malala qjuiyola nun po'ó. Newa nin, nun malala nujola 'in cupj po'ó, mpes nun ma quelel la qjuesejay 'in. ¹³Quina napj velé nun jilal, yom vele jinwá jupj ts'uyupj jilal. Pasal quelel la nusijicj. Mpes najas nin p'iyá nun pasal quelel la qjuesejay cupj. Más 'üçj nin lojí.

Cupj Dios wo jinwá, jupj pü'ü cupj po'ó.

¹⁴La p'a ma japon Jesucristo lal, po ma newa jis capj ncoñcó. Po ma tjowayaqué yupj jis lal. Nun 'üsüs quelel lojí Dios jos jin. Yupj ma lajaj Dios jos jin, nun ma polel nujola nin p'iyá. Nun jaw nt'a jotjaqué jinwá; yupj püste nt'a jatja jinwá. Jaw nt'a, püste tulucj. ¹⁵Cristo ma nin p'iyá jola diablo* lal. Nun Jesucristo lal poné; yupj ma japon. Mpes ma nin p'iyá nujola nun yupj yola jin. ¹⁶Dios wo* nt'a, cjuwá p'a dios witjacj*. Nin p'iyá, najas nun ma jis capj coñcó Dios ts'uyupj tulucj jilal. Cupj Dios wo jinwá. Jupj nyucunú, pü'ü cupj po'ó. Dios tjevele: "Napj ca mpü'üs negente po'ó. Napj ca mo'os yupj jatja nt'a. Napj yupj jis Dios nsem. Yupj napj negente nsem."

¹⁷"Yupj mpe culá nun, ma mpatjaqué yupj jilal",
qjuis Jepa Dios nin vele.

"Yupj jis dios witjacj, yupj jatatj wa, tsjay malala yupj; po ma
po la tjo'ot'é niná.

Nun nin jinwá lojí, napj velé jinwá, napj ca mwi'lis nun napj nt'a culá na.

18 Napj nun jis Papay nsem.

Nun napj natjampan, ncucuspan nsem,
qjuis Jepa Dios nin vele, jupj ne más püné pjü jilal."

7 **1** Qjuis catjampan, pajal quelel la nusijicj. T'üc' way ca Dios la mijis niná cupj mpes. Mpés más 'ücj ma malala la mijicj quinam. Malala lijicj na, qjuis p'üy malala, qjuis qjues malala wa. Ma malala lijicj na, cupj 'üsüs Dios lal nin qjuesé palá. Jupj püné polel qjuis capj tyüla malala lijicj mpes; nin mpes más 'ücj locj jeyá ne ma malala lojí.

Pablo 'ücj jostsja.

2 Qjuisas nun quelel la qjuesejay nun. Pjü nun jilal ma malala la tjijicj. Ne'aj nepénowa ma japon t'üc' way. Mop'in cupj ma la tjijicj ne niná ma japon. T'üc' way nepénowa la tsuwil nun jilal, nun jis t'emel quelel jat'anquepj mpes. Cupj ma la tjijicj yupj jinwá. **3** Nun witjacj nepénowa nujólatsja malala la tjijicj nun nt'a. Newa nin, napj ma nucopj velel. Napj tepyac nasa cupj pasal quelel la nusijicj. Dios jos, napj lovin quelel mpü'lüs ca nun jilal, quelel ma pats' ca nun nt'a. Ma jos ca nacj; ma selé. **4** Napj tepyac Dios jos nun jus nlayé mpes. Nun 'üsüs lojí quinam, mpes napj 'üsüs velé la p'a jilal nun po'ó. Quina ma nola nun mpes. T'üc' way malala qjuesé palá; newa pasal 'ücj najas nun mpes.

5 Macedonia nt'a tjiquilaca na, pasal qjuiyólatsja cupj. Pasal malala lovin qjuis tepyálatsja. Gente majisatsja cupj tjevelecj, ne malala quelel la tjaxaytsja cupj qjuilal. Mpés pasal qjuiyólatsja cupj. Pasal qjuiyólatsja wa nun po'ó. **6** Gente 'aplijila jatja na, 'ücj jisas se palá Dios liji. Nin la tiji cupj qjuilal. Tito jas tjejyama cupj nt'a, ne Tito qjuilal tjevele nun po'ó, mpes 'ücj qjuisas tepyala jupj tjevele mpes. **7** Pasal 'ücj qjuisas tepyala Tito tjac' mpes. Jupj 'ücj jos tepyala la tjüjí nun, jupj nun nt'a tüpü'lü na; nin mpes wa 'ücj qjuisas tepyala cupj. Qjuilal tjevele nun pasal quelel nus nucú. Tjevele nun 'aplijila nu tepyala malala la tjüjí mpes. Tjevele nun quelel lojí pjü way napj tjevelé jin. Mpés pajal 'ücj najas ntepalá nun mpes.

8 T'üc' way nun 'aplijila nu tepyala, papel jas tjejyam na nun nt'a. Mop'in 'ücj najas niná tepyac. Napj selé 'aplijila nu tepyala mo'o tjowelé na, mpes 'aplijílatsja napj niná tepyac mpes. Locopyaya leñ way jis tji'yü'sa. **9** Quina 'ücj najas niná tepyac. 'Ücj najas, nun 'aplijílatsja

mpes tulucj. 'Aplijila nu tepyala, ne 'üsüs la tjüjí. Mo'o tjowelé na ma malala quelel la tjüjí quinam. Mpes 'üçj najas. 'Aplijila nu tepyala jostsja Dios. Mpes ma malala la tjijicj nun jilal.

10 T'üç' way gente nepénowa 'aplijila se palá malala la tajay mpes. Quelel lajaj quinam Dios jos jinwá. Nin jos Dios. Mpes la mon Dios lal jupj ca perdonar lis mijis malala la tajay mpes. Ca mpatjam Dios lal. Pasal 'üçj jisas se palá ca mpatjam Dios lal. Gente la p'a 'aplijila se palá malala se palá mpes; ma 'aplijila se palá malala lajaj na. Ma yola Dios po'ó. Yupj ca mal 'awa püné nt'a. 11 Nin tulucj nun jis lal. Nun 'aplijila nu tepyala malala la tjüjí mpes. Nin jostsja Dios. Mpes najas nusin 'yüsa nu tepyalá. Po nujólatsja nun malala la tjüjitsja mpes. Niná ma quelel la tjüjitsja quinam. Yom popay jats'om tjemya'na na, niná malálatsja nun jilal. Nun locj tneyatsja napj jumtsja ne'aj nucopj velel mpes. Nun pasal quelel nus nucutsja. Po quelel la tjüjí pjü napj tjevelé mpes. Malala la tiji lal tjowelé, jupj ma polel jama nun 'a nusí mulú nt'a. Po 'üctsja nun jilal nin tjowelé. Nun la tjüjí pjü way napj tepyac jin; yas nam malala lojitsja ma lojí quinam.

12 T'üç' way napj tepyac nun mpes. Niná tepyac, yom malala la tjüjitsja mpes tulucj. La p'a malala tepyala mpes tepyac tulucj. Najastsja nun jus nlayé nun nujisas cupj, nin quelel lojí wa cupj qjuisas jin; nin mpes nin tepyac. Dios selé pasal nujisas cupj. 13 Mpes 'üçj qjuisas qjuis tepyala.

Mop'in más 'üçj qjuisas qjuis tepyala Tito tsjay 'üçj jos mpes. Nun nt'a tjemey na, jupj tjinyuca nun nin lojitsja cupj qjuisastsja jin, mpes tsjay 'üçj jos tepyala jupj. 14 'üsüs way tjevelé nun po'ó Tito lal. Jupj jas tji'yüsa t'üç' way tjevelé. Mpes ma ne mayca tjevelé mpes. Pjü way tjevelecj nun jilal t'üç' waytsja. Pjü way tjevelecj Tito lal nun po'ó t'üç' waytsja wa. 15 Jupj jola pyala nun nin la tjüjí jupj tjevele jin, mpes jupj más quelel la nusiji. Nun pasal quelel lojitsja jupj jostsja jinwá. Locj tneyatsja ma la müjí ca nacj pjü way jupj jostsja jin. 16 Quina selé nun lovin ca la müjí cupj tepyaquec jin, mpes tsjay 'üçj najas napj.

Más 'üçj Dios ts'uyupj ja'ayapj la p'a jilal.

8 1 Natjampan, Dios pasal 'üsüs la tiji jupj ts'uyupj pjü jilal Macedonia po'ó. Napj quelel pyac niná quinam. 2 Pasal malala jis tepyálatsja Jesucristo sa coñ mpes, newa 'üçj jisas tjátjatsja yupj. Mpes po quelel ja'ayaptsja jis t'emel cjuwá mpes Judea po'ó. Yupj p'iyá püllüçj cjuwatsja, newa po quelel ja'ayaptsja. 3 T'üç' way velé. Yupj 'üçj

ja'ayaptsja, niná tja'ayapj yupj. Ma polel ja'ayaptsja, niná tja'ayapj wa. Yupj quelel nin lajaytsja, mpes nin la tjajay. ⁴Yupj salejepj pasal 'üsüs ninana lajay. Quelel ja'ayaptsja Dios ts'uypj mpes Judea po'ó. Mpes la tjomon cupj mvelecj 'ücj se 'ayapj. Po quelel jis capj jap'actsja yupj. ⁵Cupj ma selectsja yupj ca pülicj jis ma'ayacj. Mwalá way qjuis Jepa Dios lal tjowelepj, tjowelepj nin quelel lajaytsja yupj jostsja jin. Tjowelepj po quelel ja'ayaptsja cupj qjuilal, niná ca nt'acj yupj mpes Judea po'ó. Nin jostsja Dios. ⁶Mpes cupj la tjemyonacj Tito ca mim nun nt'a. Jupj nucopj mp'a'sas, nun ncawajas ca jis ma'ayá nun yupj mpes. Nun nt'a tjá'asa na, nun jilal tjevele 'üsüs nin ma'ayá yupj mpes. 'üsüs way nin quelel lojí nun. ⁷Pjü 'üsüs way lojí nun. Nun poné pjü Dios tjevelá. Nun t'üç! way polel welé la p'a jilal. T'üç! way 'üsüs nusin tji'yüsa. Po quelel lojí Dios jos jin. Nun po quelel la qjuesejaj. Nin p'iyá, najas nun pasal 'üsüs ma'ayá wa yupj mpes Judea po'ó. Nin lojí na, pasal 'üsüs.

⁸Napj ma nu jyütütj 'oyá mpes. La p'a nin tja'ayapj yupj mpes, quelel la sajay mpes. Sin nin najas nusin mü'üsüs niná. Nun 'oyá na, napj ca jus nlayé nun quelel la sojí wa. ⁹Nun solejé Jesucristo pasal 'üsüs la tjihi nun mpes, yupj cupj qjuis Jepa Piñé. Pjü way yupj juts'a'lá, mop'in yom tepyala yupj. Cjuwá tepyala yupj, tepe'e cruz* po'ó nun mpes. Nin la tjihi mpes nun Dios ts'uypj nu tepyala, Dios pülicj nu 'yaya nun.

¹⁰Napj ca mvelé napj nola jin. 'üsüs way nin la müjí niná. Año pjaní nasa, nun mwalá way quelel 'oyatsja yupj mpes. Nun mwalá way jis tja'ayá, newa ma pjü jis tja'ayá, nun quelel 'oyatsja jin. ¹¹Najas cyawaja quinam, so 'oyá nun. Po quelel lojitsja. Mpes ncawajas jis ma'ayá quinam. Jis tja'ayá to'á popé. ¹²Quelel 'oyá na, 'üsüs way Dios lal. Quelel 'oyá to'á popé, 'üsüs way Dios lal. Ma jos la p'a 'oyá.

¹³T'üç! way 'üsüs way nin, jis capj p'o'sá la p'a jilal. Newa ma najas so 'oyá pjü to'á. So 'oyá pjü to'á popé, cjuwá ca nu mpalas nun jilal. ¹⁴Najas nun to'á nujisas, nin najas wa yupj jatatj yupj jisas jin. Quina pülicj to'á, mpes 'ücj polel 'oyá yupj mpes. P'a jawas yupj ca pülicj nta'acj ca nacj, nun ca cjuwá nsem ca nacj. Mpes yupj ca 'ücj polel ma'ayacj nun mpes ca nacj p'a jawasá. Nin p'iyá ca la mijicj nun jilal. 'Ücj. ¹⁵Dios Popel vele: "Pülicj natj, ma pülicj jatatsja yupj. Tsjicj way natj, pjüjisatsja jatatsja", Dios Popel nin vele.

Pablo sin tjejyama Tito, niyom la p'a 'ots'ipj.

¹⁶Tito pasal quelel la nusiji wa, yupj jos wa nun lojí Dios jos jin. Jupj nin jos Dios la tjihi. Mpes wüil's Dios lal. ¹⁷Mpes la tjemyonacj

Tito ca mim nun nt'a. Jupj ca la monas ncawajas ca jis ma'ayá yupj mpes Judea po'ó. Jupj tjevele jama. Po quelel jama. La tjemyonacj yupj ca mim; mop'in mwalá way p'in yupj p'iyá quelel jámatsja yupj. ¹⁸Qjuis catjam p'a wa pü'ü qui'á po vele wa la p'a jilal pajal 'üsüs tepyala Jesucristo mpes. Dios ts'uyupj jun ta'á 'üsüs javelepj yupj po'ó. Se jamacj wa yupj nun nt'a Tito lal. ¹⁹Pjü witjacj Dios ts'uyupj Macedonia mpe ne'espan la t'apj yupj qjuis capj la coïn cupj leque na Judea po'ó. Nun tja'ayá, nt'acj ca cupj. La p'a tja'ayapj, nt'acj wa ca. Ninana ca ma'ayacj Dios ts'uyupj mpes Judea po'ó. Qjuisas gente po 'üsüs mvelecj ca qjuis Jepa Jesucristo po'ó, nin mpes nin lijicj. Ca polel sin mü'üsüs t'üç' way cupj quelel jis capj mp'a'sacj yupj.

²⁰Cupj ca nlaca 'a mulú, mpes pjü ca jus nlayecj t'üç' way ninana ma pe'quecj ncupj. Pülicj tja'ayapj, niná pjü ca ma'ayacj cjuwá jilal Judea po'ó. ²¹T'üç' way cupj 'in jyamacj 'üsüs lijicj lovin. Qjuisas qjuis Jepa Jesucristo ca nucus cupj 'üsüs lijicj; qjuisas wa gente ca nucucj cupj 'üsüs lijicj.

²²La tjemyonacj wa qjuis catjam p'a lal, yupj ca mim wa yupj jilal nun nt'a. La pülicj la tjemyonacj yupj la mijis cupj qjuisas jin. Jupj lovin la tjihi la tjemyonacj jin. Quina po quelel jama nun nt'a. Jupj po pyona 'üçj ncawajas ca ma'ayá yupj mpes Judea po'ó.

²³Nepénowa mvelecj ca nacj, pjacj niná Titá. Jilal tjowelé 'a mulú tsji' lijicj Dios mpes. Jilal tjowelé yupj tsji' liji napj lal Dios mpes nun nt'a. Ca nacj nepénowa ca mvelecj wa qjuis catjampan sin po'ó, mvelecj pjacj niná. Tjowelé yupj tjiquil Dios ts'uyupj mpe Macedonia mpe; Dios ts'uyupj qui'á jatja jisas yupj nucopj jap'acj ne'aj. Gente 'üsüs javelepj Cristo po'ó yupj lajay mpes.

²⁴Mpes niyom nenem nun nt'a tjal na, po tjüwüi'iqué yupj jilal, 'üsüs la tjüjí yupj jilal. Mpes yupj ca jus nlayecj nun pasal quelel la sojí. Mpes Dios ts'uyupj qui'á jatja ca jus nlayecj po t'üç' way tjevelecj yupj jilal nun po'ó. Pasal 'üsüs way jis lal tjevelecj nun po'ó.

9 ¹Nin la tjemyonacj Dios ts'uyupj jilal ca yupj ma'ayacj Dios ts'uyupj mpes Judea po'ó. Napj tepyac niná nun mpes. 'Üçj wa ma nin cüpactsja; ²napj selé nun nasa quelel 'oyá yupj mpes, ne nin. Pasal 'üsüs tjevelé nun po'ó Macedonia po'o patja jilal. Tjevelé nun Acaya po'o potjaqué quelel 'oyatsja año pjaní nasa. Nun po quelel 'oyatsja, mpes pülicj witjacj quelel ja'ayaptsja wa qui'á. ³Nin mpes najas nun nin la müjí cupj tjevelecj jin, mpes sin jyam qjuis catjampan nun nt'a. Najas nin ca mpalas cupj tjevelecj jin nun po'ó. Tjevelecj nun

po quelel 'oyatsja. Mpes ncawajas jis ma'ayá ca, yupj nun nt'a tjil na. ⁴Macedonia po'o pü'lüs custjay. Ca nacj yupj sin popa nepénowa ca mal napj lal, nun nt'a jum na. Yupj jilal tjevelecj nun po quelel 'oyá, mpes nun ma tja'ayá, qjuis maycas ca yupj jis lal. Nun nu maycas wa. Mpes ncawajas so 'oyá, qjuis catjampan jil na nun nt'a. ⁵Napj nólatsja más 'üçj qjuis catjampan sin jyam quinam nun nt'a, mvelecj leñ way ncawajas ca, ma'ayá nun. Nun tjowelé ca pü'lüçj jis ma'ayá. Mpes nun nt'a tjeleque na, nasa t'üç' tja'ayá nun, 'üçj nt'acj ca niná yupj mpes Judea po'ó. Mpes la p'a ca jus nlayecj nun nin tja'ayá sin nin jisastsja mpes; ma tjiyü'tüçj nin 'oyá.

⁶Nun siná jinwá ca nsem. Yom tsjicj way sine na, tsjicj way nta'as ca. Yom pü'lüçj sine na, pü'lüçj way nta'as ca. Nin p'iyá, yom pü'lüçj se 'aya na la p'a jilal, Dios ca pü'lüçj ma'ayas jupj, pü'lüçj nta'as ca. ⁷Najas 'oyá nun quelel 'oyá. Tja'ayá na, ma nujola t'as tja'ayá mpes. Ma nujola nsem cupj nu jyü'lüçj so 'oyá. Ma nin nu jyü'lüçj. Tja'ayá quelel 'oyá p'in. 'Üçj nujisas tja'ayá na, Dios quelel la nusiji. ⁸Dios ca pasal 'üsüs polel la mijis nun mpes. Nun nujisas, jupj lovin ca polel nu ma'ayas. Más pü'lüçj polel ma'ayas jupj. Mpes nun ca polel 'üsüs la müjí la p'a mpes. Ca polel jis ma'ayá. ⁹Dios Popel vele:

"Jupj pasal pü'lüçj nin jis tje'yaya cjuwá jis lal.

Dios ca lovin jola mpalas jupj 'üsüs la tjihi",

Dios Popel nin vele. ¹⁰Yom sine na, Dios 'yaya setel. Niná setel gente jis la las la mijis, Dios liji mpes. Nun 'oyá la p'a jilal, setel jinwá. Nun quelel 'oyá na, Dios ca nu ma'ayas la 'ayas mpes. Más pü'lüçj ca nta'á nun so 'oyá mpes, Dios la mijis. Mpes más 'üsüs ca polel la müjí la p'a mpes, Dios jos jinwá. ¹¹Dios pü'lüçj way ca nu ma'ayas, mpes lovin ca polel jis ma'ayá la p'a jilal. Nun 'oyá, cupj ca nt'acj cjuwá nt'a. Pü'lüçj ca mwi'iñ Dios lal nun tja'ayá mpes.

¹²Dios ts'uyupj ca nta'acj yupj jisas, nun 'oyá mpes. P'a casá 'üsüs pyala wa. Yupj pasal ca mwi'iñ Dios lal; po 'üsüs way. ¹³T'üç' way nun topóné niná cupj velej Jesucristo po'ó. Nun topóné Cristo 'üsüs la tjihi nun mpes. Tja'ayá na Dios gente mpes Judea po'ó, yupj ca jus nlayecj t'üç' way nin lojí Cristo tjevele jin. Mpes yupj ca 'üsüs mvelecj Dios po'ó. 'Üsüs mvelecj Dios po'ó nun pü'lüçj way jis tja'ayá mpes, la p'a pü'lüçj jis tja'ayá mpes 'ots'ipj. ¹⁴Yupj ca mvelecj Dios lal nun mpes, ca quelel la numijicj. Dios tsjay 'üsüs la tjihi nun mpes, nucopj tje'ya'sa mpes 'üçj tja'ayá yupj mpes; nin mpes ca mvelecj Dios lal nun mpes. ¹⁵Más 'üçj cupj pajal wi'liquecj Dios lal, jupj 'üsüs la nutjiji

mpes. Jupj la nutjiji pasal 'üsüs way, costa way pjü la veles 'oyn nyuca la tjijá, jupj pasal pülüçj way nin la nutjiji mpes.

Dios jas tjejyama Pablo la veles la p'a jilal jupj mpes.

10 ¹Nepénowa javelepj napj lecj jeyá, ne ma polel velé nun jilal, nun jilal 'os na. Javelepj napj nola nun ca la mve'lé napj lal, mpes lecj jeyá napj, nin javelepj. Javelepj wa napj leñ na nun jilal, napj po nu jyütütj papel mpes. Javelepj napj selé nun ma polel lo velelé napj lal papel se jam na, mpes nin lejay. Mpes quina pyac nun mpes, Cristo nun jilal mveles ca jinwá nsem. Cristo ma jis capj tjeve'le. ²Napj 'üçj polel le velel nun jilal, nun nt'a jum na. Mop'in ma quelel nin lejay napj. Mpes napj le mon nun ma welé la p'a tjowelepj jin. Nepénowa ne'aj javelepj cupj lijicj cupj qjuisas p'in. Javelepj lijicj Dios jos jinwá tulucj. Napj ca polel jis capj mvelel, nin ca jis capj mvelel. ³T'üç' way gente p'in cupj. Gente nepénowa ma jisas cupj lijicj jin. Lovin ma ca la mpa'nacj yupj jilal, gente la palan jinwá. ⁴Cupj ma le palanacj militar jatatj mpes jinwá. P'a casá lijicj. Dios qjuesé 'aya mpes, cupj polel lijicj ne nun ma ca mponé yupj javelepj cupj po'ó. Yupj japon po t'üç' way nun jilal javelepj. ⁵'üsüs jinwá javelepj, mpes la p'a yola 'üsüs way nin javelepj. Yupj yola niná topón mpes pasal 'üsüs way. Javelepj Dios po'ó, mop'in pjü javelepj ma t'üç' way. Yola t'üç' way topón Dios po'ó, mop'in ma t'üç' way topón. Cupj lijicj mpes gente jus nlay ma t'üç' way yupj javelepj jin. Mpes gente niná ma japon quinam yupj javelepj mpes, nin lijicj cupj. Gente niná nin lajaj quinam Cristo jos jin, cupj lijicj mpes. ⁶Cupj qjuiyola nun nin la müjí Cristo jos jin. Nepénowa ma la mijicj custjay ca nacj, mpes ca jis capj ntülcj cupj.

⁷Nun gente yus nucú, nenéyawa welé yupj 'üsüs, tjunucú mpes. Mop'in ma polel jus nlayé ncu Dios ts'uyupj yupj, nucú p'in mpes. Napj selé nun poné nun Cristo juts'a'á. Najas pasal nujola nsem niná, najas nun jus nlayé cupj Cristo juts'a'á 'ots'ipj. ⁸Qjuis Jepa Jesucristo qjuisin tjejyama nucopj la p'acj, nun pajal ca jisas nsem Dios. Qjuisin tjejyama malala nyuca la nusijicj tulucj. ⁹'üsüs tjevelé ca nacj cupj po'ó, qjuis Jepa Jesucristo qjuisin tjejyama mpes. Newa ma ne mayca nin tjevelé mpes; cupj ca t'üç' la mijicj pjü way qjuis Jepa Jesucristo jos jin. ⁹Ca nacj nun nujola najas nun locj jeyá, mpes nin tepyac nun mpes, nin nujola ca nacj. Nin tulucj. ¹⁰Nepénowa javelepj ne'aj: "Pablo püné qjuisí jütüta pyaca na. Jepa jinwá pyaca jupj. Nin tulucj cupj

qjuilal já'asa na; ma nin vele jupj. Ma 'üsüis vele gente 'a si mulú nt'a, mpes ma pjyacaň jupj velá", nin javelepj napj nin po'ó. ¹¹ Yupj salejepj tsjan niná tepyaquecj nun mpes, 'osos secj p'in nun jilal. Najas yupj jus nlayecj nin p'iyá ca mvelecj nun jilal jyatjaquecj na. Cupj ca la mijicj cupj tepyaquecj jin, nun jilal jyatjaquecj na.

¹²Gente nepénowa javelepj yupj p'iyá pasal 'üsüis. Cupj velecj cupj yupj jinwá tulucj. Yupj yola yupj más 'üsüis lajay pjü jilal. Nin lajay na, javelepj yupj p'iyá pasal 'üsüis. Newa ma sin 'yüsa 'üsüis jis la jay. ¹³Dios jos jin lijicj, nin ca la mijicj la p'in. Dios jos nucopj p'ya'sacj nun. La tjijicj na Dios jos jin, ca mvelecj 'üsüis la tjijicj. La p'a la tjijicj na, ma ca mvelecj 'üsüis la tjijicj. ¹⁴T'üç' way Dios jos cupj nucopj p'ya'sacj. Nun nt'a tjeleque na, nin la tjijictsja Dios jostsja jin. Cupj mwalá way tjeleque nun nt'a. Mwalá way nun jilal tjevelecj pajal 'üsüis tepyala Jesucristo mpes. ¹⁵T'üç' way Dios la p'a wa sin jyama la p'a nt'a, tsji' lajay jupj mpes ne'aj. Dios ma qjuisin tjejyama ne'aj. Mpes cupj ma leque ne'aj, ma velecj yupj Dios ts'uyupj jis tepyala cupj la tjijicj mpes. Quelel 'üsüis lijicj nun jilal, más 'üsüis ca mponé lovin Dios lal; nin qjuisas. ¹⁶Nin tepyala na, p'a jawas ca polel nlaca ca nacj la p'a nt'a, más campa nun potjaqué mpe. Jis walap'a'a ca mvelecj pajal 'üsüis tepyala Jesucristo mpes. P'a witjacj Dios mpes tsji' lajay nt'a, ma ne'as ca nlaca cupj. Ma ca mvelecj gente ne'aj Dios ts'uyupj jis tepyala la tjijicj cupj. ¹⁷Dios Popel nin vele: "Ma ca mvelé nun p'iyá 'üsüis; ca mvelé nun jis Jepa Dios 'üsüis la tjiji nun mpes". ¹⁸Cupj p'iyá velecj cupj 'üsüis, ma ca jus nlayecj ncu t'üç' way 'üsüis cupj. Nin tulucj qjuis Jepa Dios vele na. Jupj vele na cupj 'üsüis, t'üç' way 'üçj jos jupj cupj qjuis lal.

Niyom nepénowa sin 'yüsa lajaytsja Corinto po'ó;
Dios ma sin tjejyama la veles jupj mpes.

11 ¹Yom jupj p'iyá po'o vele, gente p'a wa yola jupj ma jola jin vele jupj. Newa najas nun ca jus nlayé Dios t'üç' way nin tjejyama la veles jupj po'ó; nin mpes napj nin po'o ca mvelé. Nusin tjü'üsüis napj pyac. Napj selé nun nasa nusin 'yüsa pjü napj pyac. ²Najas nun nin lojí Dios jos jin, mpes pasal nola nun mpes. Dios jos napj nin nola nun mpes. Quina ca mpac 'oyen nyuca lejay napj. Yom 'yaya jupj jucucus lo wayis jinwá napj. Yom 'yaya jupj jucucus tjamacjas lal lo wayis. Jucucus lovin ma lal tjemey yom lal; 'üsüis way jupj. Napj tsjüçjüim popay jin p'iyá; nun tsjüçjüim niná jin p'iyá; Cristo tjamacjas niná

jin p'iyá. Napj nun ma'ayá, nun ca cus ncoñcó Cristo; pjaní way p'in ca cus ncoñcó. Mpes najas nin la müjí lovin Dios jos jin. Mpes nun 'üsüs nsem, napj nun ma'ayá na Cristo lal. ³T'üç' way nun po quelel lojí Cristo jos jin. Ma quelel lojí p'a casá. Newa nin, napj lecj jeyá 'in. Nun solejé Eva lal latsj lay tepyala. Latsj niná la tsyawilí jupj lal. Latsj seletsja jupj lal ca mveles, ne mpeses ca jupj. Najas nin p'iyá tulucj nu pyala. T'üç' way gente la tsuwil nun jilal, jisas nun la p'a poné. ⁴T'üç' way Jesús po'o tjevelej nun jis walap'a'a. Tjevelej tsjan niná Jesucristo 'üsüs la tjiji gente mpes. La p'a wa tjil nun nt'a, p'a casá tjowelepj Jesús po'ó. Nun nin jisas yupj javelepj. T'üç' way Dios Cjües po'o tjevelej nun jis walap'a'a, ne nun jisastsja jupj. La p'a wa javelepj la p'a cjües mpes, ne nun nin jisas niná. Nun jis walap'a'a tjevelej pajal 'üsüs tepyala Jesucristo mpes. Yupj ma nin p'iyá javelepj. P'a casá javelepj, ne nujisas yupj javelepj.

⁵Nun jilal javelepj, yupj nin javelepj Dios sin tjejyama yupj p'iyá nun nt'a la veles jupj mpes. Napj nun jilal velé más tsjicj way tulucj napj yupj jilal. ⁶Napj ma polel velé 'in ca nacj, gente 'a si mulú nt'a. Mop'in pülcj selé napj. Dios pasal pülcj nin tji'yüsa la tjiji. Cupj lovin nusin tji'yüsa la tjijitsja, mpes nun solejé niná t'üç' way. Dios qjuisin tji'yüsa la tjiji, niná pjü way nusin tji'yüsa la tjijicj cupj.

⁷Napj tjevelé nun jis walap'a'a tsjan niná Dios pajal 'üsüs la tjiji nun mpes. 'Üsüs nun jis wala tjevelé, newa ma najastsja nun no 'oyatsja la las, ma najastsja no 'oyatsja ca'aj 'üçj la jas. Gente la p'a nusin 'yüsa lajay, javelepj Dios ma nin tjejyama napj. Napj ma t'emel la tjemyon napj la tjejay mpes, mpes nin javelepj yupj. Ma püné jin la tjejay napj. Napj p'iyá tsji' la tjejay nun jilal tüpü'üs na, mpes 'üçj jaylacj la tjejaytsja la las. Nun Dios ts'uyupj nu tepyala, nun jilal tjevelé mpes. Mop'in ma la tjemyon nun jis t'emel. ¿Ncu nujola malálatsja ma la tjemyon napj? ⁸T'üç' way Dios ts'uyupj la p'a pjaní ntja'ayapj t'emel, mpes 'üçj jaylacj la tjejaytsja la las, nun jilal tüpü'üs na. T'emel niná netj, mpes 'üçj polel tjumtsja nun nt'a, nucopj lo p'acj. ⁹Nun jilal tüpü'üs na, nenéyawa cjuwatsja napj, newa ma la tjemyon nun jilal la 'ayas napj mpes. Najastsja ma no 'oyá nun nujisastsja p'iyá. Qjuis catjampan tjiquil na Macedonia mpe, yupj ntja'ayapj pjü najastsja. Mpes napj lovin ma la tjemyon nun jilal. Lovin ma ca la mon nun jilal. ¹⁰Cristo t'üç' way tjevele, napj nin p'iyá t'üç' way velé. T'üç' way najastsja ma no 'oyá, nun jis lal tjevelé na Dios po'ó. Nun jilal nusin 'yüsa lajay, yupj jisas gente ma jus nlay niná napj nin po'ó. Mop'in ca

sin mü'üsüs niná Acaya po'ó jun ta'á. ¹¹Napj mvelé ca 'onin ne nin velé napj. Najas nun jus nlayé ca napj quelel la nusejay, mpes nin velé. Dios selé t'üç' way napj quelel la nusejay.

¹²Lovin ca nin la mejay la p'a nt'a, nun jilal la tjejay jinwá. Nun jilal nusin 'yüsa lajaj, yupj ca ma polel mvelecj nin lajaj cupj lijicj jin. T'üç' way yupj javelepj Dios sin tjejyama yupj, qjuisin tjejyama jinwá. Javelepj nin lajaj cupj jinwá. Quina ma ca polel mvelecj niná. ¹³Niná noyomes jisas la p'a ca yola nsem apostolpan* yupj, jisas yupj yola Cristo sin tjejyama yupj, la veles jupj mpes. Nin tulucj. Cristo ma sin tjejyama. Yupj la tsuwil nun jilal. Jisas nun nujola Cristo sin tjejyama yupj, mpes cupj jinwá lajaj yupj, javelepj wa cupj jinwá. P'a p'in yupj. ¹⁴Cupj jus nlayecj yupj nin ca la mijicj lovin. Satanás* nin p'iýá liji. Jupj jos gente yola jupj 'üsüs, Dios angelpan* 'üsüs witjacj jinwá. ¹⁵Nun jilal nusin 'yüsa lajaj, jisas nun nujola yupj tsji! lajaj Dios mpes; nin mpes 'üsüs lajaj nenéyawa Dios jos jin. Selecj 'onin ne nin lajaj. Satanás jomozopan yupj, ne nin lajaj. Mvelé ca tsjan ca jis mpalas. Dios ca jis capj ntüliñ nin la tjajay mpes. P'a jawas ca nin nsem, pjü malala lajaj jis capj tyüla na.

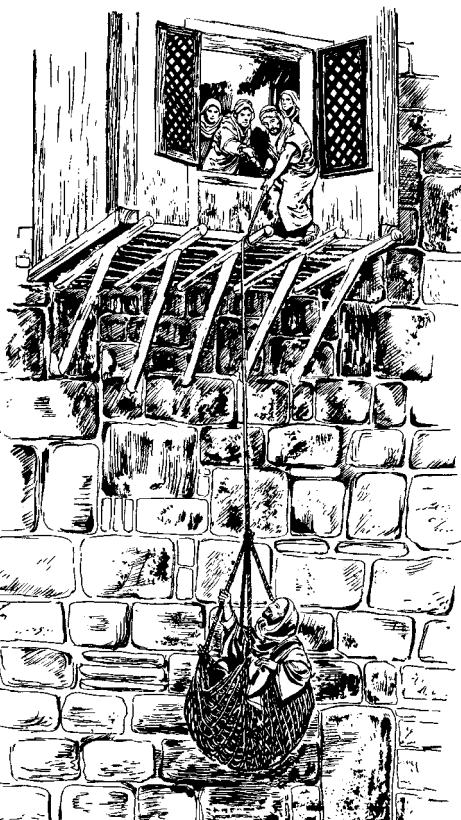
Pablo tjevele Dios mpes, mpes pasal malala tepyala jupj lal.

¹⁶Yom jupj p'iýá mpes vele, la p'a ca yola nsem jupj ma jola jin vele jupj. Nun jilal tjevelé quinam 'onin ne nin tjevelé napj. Mpes niswa velé, najas ma nujola malala velé napj. Nin nujola nun ca nacj. 'Ücj nin; mop'in najas nun pjo'oqué napj velé. Mpes napj ca 'üçj mvelé napj nin po'ó, ne ca nusin mü'üsüs t'üç' way Dios nin tjejyama la veles jupj mpes. ¹⁷Nun jilal velé napj nin po'ó. Quina velé, napj ma velé qjuis Jepa Jesucristo vele jinwá. Yom ma jola jinwá velé, napj nin po'o velé na. Yom jupj p'iýá 'üsüs jin jola jinwá velé napj. ¹⁸Gente pülicj jatja, 'üsüs javelepj yupj p'iýá po'ó, jisas la p'a 'üsüs yola nsem yupj mpes. Napj ca mvelé wa napj nin po'ó. ¹⁹Nun nujola Dios nasa nusin tji'yüsa la tjiji; pülicj solejé jin nujola. Nin mpes 'üçj nun jis lal nun pjo'oqué gente ma yola jinwá javelepj. ²⁰Nenem jil nun nt'a, nu jajütütj. Nun nin lojí yupj javelepj mpes. Yupj jisas nun so 'oyá jis la las, so 'oyá patja, jinañ. Nin lojí nun. Yupj la mon nun jilal, ne nun so 'oyá pjü jisas. Jisas nun nujola püné way yupj, ne nin nujola nun. Nun jis wala po'o jatül na, ma nujola. ²¹Cupj ma la tjijicj ne nin. Lecj tjejactsja cupj ne nin la cüjay. ¿Ncu nujola más 'üçj ne mayca ma nin la tjijicj? Nun jilal velé najas ma la tjijicj yupj jinwá.

Yupj 'üsüs javelepj yupj p'iyá po'ló; nin p'iyá polel velé napj. Ma nola jinwá velé. ²²Yupj javelepj hebreopan* yupj. Nin wa napj. Javelepj israelpan* yupj. Nin wa napj. Abraham* pajal püna tüpü'ü, yupj javelepj yupj jupj popa p'iyá. Nin wa napj. ²³Javelepj tsji' lejay Cristo mpes. Napj más 'üsüs tsji' lejay jupj mpes. Ma nola jinwá velé napj quinam. Napj más 'üsüs tsji' la tjejay Cristo mpes yupj jilal. Ts'ac' más pülicj tjo'os napj cawilta mo'ló, Cristo mpes tsji' lejay mpes. Pajal la pülicj na süptsja yupj napj lal, Cristo mpes tsji' lejay mpes. Pasal la pülicj quelel ni pü'litsja napj, Cristo mpes tsji' lejay mpes. ²⁴Judiopan* la cínguiya napj mp'üy po'o süptsja. Nin la tajay na, la treinta y nueve na süptsja yupj pjoloc' mpes.

²⁵La con la p'a ntjasüp barra mpes. La pjaní la p'a pe nay pjucj po'ló la ts'i, na 'ünan mpes. La pülicj napj tjum barco* mo'ló. Barco cont'e malala jis tepyala. Tjelepta ne campwila mo'o tjal. Püste pjaní, ts'ac' pjaní, 'üsüma tjüjüs, 'üsü ntjutjilila. 'üsü pajal yumüçj jámatsja, mpes quelel ni pü'litsja napj.

²⁶La pülicj tjum campayá. 'üsü pasal t'yúnatsja, malala ca ma palas nin nólatsja. Pequepan lyawuïtsja, malala ca ma mpalas nin nólatsja. Judiopan* malala quelel la tajaytsja napj lal. Judiopan tulucj malala quelel la tajaytsja wa napj lal. Gente pülicj patja nt'a witjacj malala quelel la tajaytsja wa napj lal. Gente cjuwá nt'a, malala ca ma palas nin nólatsja. Barco* mo'o tjum na, malala ca ma palas nin nólatsja. Gente nepénowa javelepj Dios ts'uyupj yupj, yupj Dios ts'uyupj tulucj. Malala quelel la jaytsja wa yupj napj lal. ²⁷Napj

Palá tiüpüntipj Pablo 'üpü mpes. (2 Corintios 11.26)

pasal yumüçj tsji' la tjejay. Püste pülcj tsji' la tjejay wa, mpes ma polel tjejyá. Pasal ni' ntúlatsja ntepalá. Pasal vecj ni pü'litsja. Pasal 'üsü nívetsja. La pülcj cjuwatsja la las. Nenéyawa cjuwatsja 'in nin quip, mpes tsjojose ntepalá. ²⁸T'üç' way pjü niná nin ntepalá napj. La p'a casá nola wa napj. Lovin napj nola Dios ts'uyupj pjü way mpes. Nin quelel selé ncu nin lajay Dios jos. ²⁹Nepénowa ma sin 'yüsa Dios jos jin. Yupj ma lajay na Dios jos jin, napj 'aplilila ne palá. Nepénowa sin napnapj jinwá; januc na la p'a malala lajay, yupj malala quelel lajay wa. Pasal nola yupj mpes. Napj po quelel jis capj p'yacj, ma malala la mijicj niswá.

³⁰Napj nin tjeveletsja napj nin po'ó; nun jilal tjevelé 'onin ne nin tjevelé. Más 'üçj nin velé ca nacj. Mpés más 'üçj nun jilal velé malala ntepalá. Malala ntepalá Cristo najas mpes, 'üçj najas nin. ³¹Dios selé napj ma li tsuwil nun jilal. Jupj Jesucristo Dios. Jupj Jesucristo Popay. Jesucristo cupj qjuis Jepa Püné. Más 'üçj gente lovin 'üsü ca mvelecj Dios po'ó. ³²Damasco po'o tüpü'üs na, pülcj patja nt'a, jepa püné auxiliar pajal ts'i 'inyatsja napj lal. Jupj auxiliar waytsja Aretas tjevele mpes, Aretas jepa pünetsja ne'aj. Sin tjejyama militarpan tjüwiçj jun vilicj nt'a. Tjüwiçj campányatsja pülcj patja nt'a t'asiyú. Militar la nuctsja ne'aj napj la tjilil. ³³Ts'üequenes p'in. Tjüwiçj po'o jun tsjicj waytsja campanya. Ne'aj Dios ts'uyupj palá tüpüntüpj napj 'üpü mpes, quiliyú püné mo'o tjo'os. Mpés 'üçj polel tsumtsja Damasco mpe, ne militarpan ma polel ntjitzililiñ.

**Pablo tepyaca tjinyuca mpes, Jesucristo jas
tji'üsa la tiji gente p'in ma polel januc.**

12 ¹Ca nacj nepénowa ca malala yola nsem napj nin po'ó, napj p'iyá mpes velé mpes. Newa nola más 'üçj nin velé. Napj quelel velé napj tjinyuc mpes, niná polel tjinyuc Dios la tiji mpes p'in. Quelel velé tsjan niná qjuis Jepa Jesucristo nin tji'üsa la tiji. ²Año catorce nasa Dios ntjemanú jupj pü'ü nt'a. T'üç' way napj se coñ Cristo. Ma selé ncu napj mp'üy tjemyana. Ma selé ncu neqjues p'in tjemyana. Jupj selé. ³Napj selé ntjemanú Dios pü'ü nt'a, pasal 'üsü way ne'aj. Ma selé ncu napj mp'üy tjemyana. Ma selé ncu neqjues p'in tjemyana. Jupj selé. ⁴Dios napj lal tjevele ne'aj mop'in jos la p'a ma jus nlayecj tsjan tjevelá. Jos la p'a ma javelepj jupj tjevelá. ⁵Niná ma tepyala p'a lal. Nin cüpalas p'a lal, ca 'üsü nin polel mvelé jupj po'ó; napj p'in po'o nin mvelé tulucj. Mop'in napj ca nin mvelé malala ntepalá

mpes. ⁶Napj 'üsüs way polel velé napj nin po'ó, niná ntepalá mpes. Nin velé na, t'üç' way velé, mpes 'üsüs nola jinwá velé. Mop'in ma ca mvelé napj 'üsüs way. Napj nin velé napj 'üsüs, la p'a wa nin p'iyá ca mvelej napj nin po'ó. Ma najas nin javelepj. Gente tjunuc napj la tjejay, tjepjyacañ napj tjevelé. Nin mpes ca jus nlayecj ncu 'üsüs napj.

⁷Dios pasal 'üsüs way tjevele napj lal. Newa nin, yupj jos ma nola püné way napj, napj lal tjevele mpes. Mpes napj mp'üy po'o pajal vyaja tepyala, jam püné mp'üy po'o toñca jinwá. Satanás* nin liji. Lovin vyaja. Mpes napj nola püné way tulucj napj, Dios jos nin nola. ⁸La con la tjemyon qjuis Jepa Jesucristo lal, ca mü'ü'süs niná. ⁹Jupj tjevele: "Ma ca la mejay niná jipj la tjemyon, mop'in ca cyajp mp'acj lovin. Jipj ma ca jyas nsem la p'a. Napj pasal jis capj p'yacj sin napnapi witjacj. Napj polel nin lejay yupj mpes, ne yupj ca jus nlayecj napj püné", yupj nin tjevele napj lal. Cristo lovin ncapj ncoñcos, lovin ncapj mp'a'sas, mpes napj velé 'üsüs way vyaja napj. Pasal püné way yupj. ¹⁰Mpes ma nola malala ne palá na. Napj tsji! lejay Cristo mpes, ne nin ne palá. Nin mpes nepénowa la pjüts'ün napj lal. Nin mpes cjuwá wa napj najas nenéyawa. Nin mpes nepénowa malala lajaj napj lal. Nin mpes wa pasal malala ne palá, ne pjü ma polel ncapj jap'acj. Mop'in ma nola nin ne palá mpes. Nin ne palá na, Cristo pajal ncapj p'ya'sa, mpes napj 'üsüs polel lejay yupj mpes.

Pablo jólatsja Dios ts'uyupj mpes Corinto po'ó.

¹¹Napj po'ó nin tjevelé. Yom ma jola jinwá tjevelé napj. Nun mpes nin tjevelé. Nun ma topóné apóstol* way napj, ma topóné Dios nin tjejyama la veles yupj mpes. Más 'üçj 'üsüs welé nun napj nin po'ó, mop'in ma nin tjoweletsja. Nusin 'yüsa lajaj javelepj Dios sin tjejyama la veles nun jilal yupj mpes. T'üç' way napj tsjicj way; newa nin, napj más tsjicj way tulucj yupj jilal. ¹²Dios yom se jamá na, Dios se p'a'sa yupj 'üsüs la mijis. Jupj nin liji mpes, gente jus nlayecj Dios jas tjejyama yupj. Niná apóstol t'üç' way. Gente pasal yola yupj liji mpes. Yom niná pajal 'üsüs way liji, yom p'in ma polel liji jinwá. Nun nt'a tüpü'üs na, niná la tjejay napj. Malala ntepalá na, newa nin la tjejay napj nun nt'a. ¹³Nin la tjejay la p'a Dios ts'uyupj jilal, nin p'iyá la tjejay nun mpes. Pjaní p'in ma la tjejay. Ma la tjemyon no 'oyá. Najastsja ma no 'oyá nun p'in nujisastsja. ¿Ncu nujola más 'üctsja la cümon napj? Najas nun perdonar la nojí ma la tjemyon napj.

¹⁴La con quelel jumtsja nun nt'a quinam. Newa ma ca la mon no 'oyá. Ma ca la mon no 'oyá nun p'in nujisas. Nun nuts'a'á ma najas. Nujisas Cristo; nin najas p'in. Napj nun jis papay jinwá. Tsjictjacj ma ja'ayapj jis papay jos. Jis papay nin se 'aya tsjictjacj jisas mpes. ¹⁵Nujisas Cristo; nin najas p'in. Mpés 'üçj napj lal napj jaylacj lejay lya, jaylacj lejay wa jya, nun nt'a pü'üs na. Pasal ca yüümüçj tsji' la mejay ca nacj. Nin napnapj nsem napj ca nacj. 'Üçj, ma nola. Napj pasal quelel la nusejaj. ¿Ncu más tsjicj way lovin ca quelel la nojí napj?

¹⁶Napj ma la tjemyon nun p'in nujisastsja. Nola nun pjü way witjacj nin solejé. Newa nin, nepénowa javelepj napj la tsyawil nun jilal. Javelepj la p'a sin tjejyam napj nun nt'a, la tjomon cjuwatsja mpes Judea po'ó. Javelepj napj ca nts'isis t'emel, napj mpes ca nsem. ¹⁷T'üçj way qjuis catjampan la p'a sin tjejyam napj nun nt'a. ¿Ncu nujola napj jis tjiyyütütj la tsuwil nun jilal? Nin tulucj. ¿Ncu nujola t'emel niná napj najas ca nsem? Nin tulucj. ¹⁸Napj po la tjemyon Tito lal, jupj ca mim nun nt'a. Qjuis catjam jas tjejyam wa jupj lal. ¿Ncu solejé Tito ma la tjemyona nun nuts'a'á? ¿Ncu solejé napj la tjejay jinwá, Tito nin p'iyá la tiji nun jilal? ¿Ncu solejé napj nólatsja jinwá, Tito nin p'iyá jólatsja, nun jilal tepyatjaquecj na?

Ma qjuisastsja nun nuts'a'á.

¹⁹Niná nun mo'o welé na, ca nacj nujola nsem qjuisas nun mvelé ca 'üsüs cupj. Nin tulucj. Ma qjuisas. Nin pyaquecj Cristo jos jin, Dios selé pyaquecj jin. Nin pyaquecj mpes nun más 'üsüs ca jus nlayecj Dios jos jin, más 'üsüs ca la müjí Dios jos jin. Pasal quelel la nusijicj. ²⁰Napj nola nun nt'a tjum na, ca nacj ma nin la müjí napj najas jin. Mpés nun ma ca jisas nsem napj ca mvelé mpes nun jilal. Nun lo velelé ca nacj. Nun jomaqué ca nacj. Nepénowa leñ way ts'a 'in ca nacj, yüümüçj javelepj. Nepénowa lajay ne 'üsüs se palá yupj p'iyá jilal la p'in ca nacj. Nepénowa tin javelepj ca nacj la p'a lajay mpes. Javelepj malala nin lajay. Nepénowa tin javelepj ca nacj la p'a lajay mpes, mop'in ma sin tji'yüsa ncu t'üç' nin la tjajay. Javelepj p'in, la tsuwil. Nepénowa yola ca nacj yupj p'iyá püné. Nin tulucj. Ma yuwal nujola ca nacj, mpes pasal lo velelé. ²¹Napj nola nun nt'a jum na, ca ma maycas nun lojí mpes. Dios ca nin la ma mijis ca ma maycas. Nepénowa malala nyuca la tjajay, newa ma 'apliljila jis tepyala malala la tjajay mpes; nin mpes pasal 'apliljila nsem napj. Ma quelel lajay Dios jos jinwá. Niyom nenem jis tjamanun sejats'om tulucj. Nequem nenem tjl jis vayum tulucj jilal. Más malala la tjajay wa yupj. La pülliçj nin quelel lajay, ne nin lajay.

Pablo tecyawaja tepyaca.

13 ¹Niswa jum nun nt'a; la con nsem nun nt'a tjum quinam. Nun nt'a tjum na, napj ca la mü'lüy ncu nepénowa newa malala nyuca lajay. Yupj malala lajay, napj ca müjütütj tsjan ca jis mpalas yupj. Pjaní p'in vele jupj selé nun popa malala liji, ma ca nin nola. "Mát'eya javelepj yupj salejepj jupj malala nyuca liji, 'üçj jis la pon. Cánt'eya 'üçj jis la pon wa." ²La mat'e nun nt'a tjum na, malala lajay jilal tjevelé. Tjevelé ca jis capj ntül niswa tjacuwis na. Nenem pjü jilal nin ca la mejay. Napj niná tjevelé pjü jilal. Nun jilal 'os tulucj quinam mop'in velé niná niswá. ³Nin lejay na, nun ca jus nlhayé t'üç' way napj velé Cristo jos jin. Nun ninjisastsja püné way nin lejay napj, mpes ca mponé napj velé Cristo jos jin. Cristo ma la tjihi yom ma polel jyü'ta jinwá. Jupj pasal püné jin jyü'ta nun jilal. ⁴T'üç' way Cristo yom tepyala jupj. Yupj tjü'ünan jupj, tjovalapj jupj cruz* po'ó. Jupj jüp'üy jas napnaptjsa, pjü jis p'üy jinwá. Malala tepyala jupj lal. Nin tulucj quinam. Cristo nyucunú, Dios nin la tjihi jupj pjü 'üçj liji mpes. Cupj Cristo juts'a'á. Nin p'iyá cupj qjuis p'üy sin napnapj way, malala qjuesé palá. Ma ca nin nsem lovin. Cupj ca mpatjaquej Cristo lal, Dios pajal püné mpes. 'Üçj liji niná nun mpes.

⁵Nusin tjü'üsüs ncu poné nun Dios tjevelá. Po nujola t'as lojí mpes. ¿Ncu solejé Jesucristo nun po'o pü'ü? Ma poné ca nacj Dios tjevelá, mpes Jesucristo nun po'o ma pü'ü. ⁶Cupj pasal qjuiyólatjsa pyonecj mpes. Selecj nin pyonecj Dios tjevelá. Napj nola nun pjü witjacj ca jus nlhayé nin pyonecj Dios tjevelá. ⁷Quina le monacj Dios lal nun ma malala nyuca la müjí ca. Cupj velecj Cristo jos jin, ma qjuiyola niná ma jus nlhayé ca nacj. Sin nin qjuisas 'üsüs la müjí la p'in. Velecj Cristo jos jin, mop'in ma qjuiyola niná ma jus nlhayé nun ca nacj. ⁸Sin nin qjuisas gente nin lajay Dios tjevele jin la p'in. Jupj tjevele t'üç' way. Ninana p'in velecj gente jis lal. Ma polel velecj la p'a casá. ⁹Po najas nin lojí Dios tjevele jin. Mpes cupj ma nucopj ntülcj, tsjay 'üçj qjuisas nsem. Dios lal le monacj ca nusin mü'lüsüs pjü way Dios jos jin. Qjuisas nin la müjí pjü way jupj jos jin. ¹⁰Mpes quina napj nin pyac niná nun mpes. Najas nin ca la müjí quinam napj tjevelé jin. Mpes nun jilal pü'üs na, ma nucopj ntül ca. Qjuis Jepa Jesucristo nin tjejyama nucopj lo p'acj, jupj jos más 'üsüs lojí jupj jos jin. Nin tjejyama ma malala nyuca lejay nun jilal. Napj ma ca quelel nucopj ntül. Nucopj tyü'l, ca nujola nsem malala nyuca lejay napj nun jilal.

¹¹Natjampan, quina ca ncawajas mpac. Najas 'ücj nujisas nsem. Nujisas t'as ca pjü la müjí Dios jos jin. La tjüjí napj tjevelé jin, ne ma nujola nsem pjü mpes. Ma la tjowe'lé nunwá. Nin p'iyá nujola t'as. Nin lojí na, Dios ca nucopj ncoñcos. 'Ücj quelel la sijicj la p'a, jupj nin liji. Ma le velelecj, ma le palanacj, jupj nin liji. ¹²La nüjüsüqué na nun popé, la tjalapaná nunwá. 'Ücj nujisas t'as nujus tjunucú nusin popé. ¹³Dios ts'uyupj quepé süs wa la nutjajay.

¹⁴Najas Jesucristo 'üsüs way la numijis nun pjü witjacj jilal, cupj qjuis Jepa Püné jupj. Najas nun lovin quelel la sojí la p'a wa, Dios jinwá. Najas Dios Cjües lovin ca nucopj ncoñcos.